ALKOHOL

Undervisningsmateriale til indskolingen

Flere af øvelserne knytter sig til tegnefilmen om alkohol. Vi anbefaler derfor, at klassen sammen ser tegnefilmen og supplerer med de interviewfilm, som du finder relevante.

Øvelse 1: Snak i fællesskab

- Hvorfor drikker Johans mor?
- Hvordan påvirker alkoholmonstret/alkoholen moren?
- Hvorfor skjuler moren, at hun drikker?
- Hvordan har Johan det, når hans mor drikker? (Når alkoholmonstret er der?)
- Hvorfor skjuler Johan, hvordan han har det?
- Hvornår har Johan det godt?

Johan bliver ked af det, når hans mor drikker. Man kan blive ked af det over mange forskellige ting. Alle har prøvet at være kede af det. Fortæl evt. om engang, hvor du var ked af det. Fortæl også, om du holdt det skjult eller sagde det til en, og hvordan det føltes.

- Hvornår har I været kede af det?

I starten er der ingen, der ved, hvordan Johan har det. Han skjuler det over for sin mor og sin kammerat, som han møder i butikken.

- Har I prøvet at skjule, at I har været kede af det?
- Hvordan var det?

Til sidst fortæller Johan sin vens mor, hvordan han har det. Han taler også med andre børn, der har det på samme måde som ham.

- Har I prøvet at fortælle en voksen eller en ven om, at I har været kede af det?
- Hvordan var det?

Hvis klassen åbner op for mange personlige fortællinger, kan du som lærer fortælle eleverne, at de kan klappe sig selv på skulderen eller lave et andet signal, der viser, at de har det på samme måde som deres klassekammerat. På den måde undgår du, at eleverne fortæller den samme historie.

Øvelse 2: Lav et fælles netværkskort

Eleverne finder i fællesskab frem til, hvem man kan tale med, hvis man har det svært. Det kan være personer på og uden for skolen, voksne og jævnaldrende.

Tegn et fælles netværkskort på en planche – eller brug illustrationen bagerst i dette dokument.

Eleverne kan også kigge i blade og finde billeder af mennesker, som skal forestille forældre, bedsteforældre, venner, lærere m.fl., og som de kan klistre op på planchen.

Tydeliggør over for eleverne, at de personer, de nævner, ikke behøver at være personer, de nødvendigvis selv ville vælge at tale med.

Fortæl også, at det er meget forskelligt, hvem man har lyst til at tale med. For nogle er det rart at tale med en, de kender godt, for andre er det bedre at tale med en, de ikke kender så godt, fx en lærer, de ikke selv har. Der er ikke noget, der er mere rigtigt eller bedre end andet. Og det kan være forskelligt fra dag til dag.

Tal også med eleverne om, hvordan man som barn kan bruge de forskellige personer og kontakter til forskellige ting. En ven eller veninde er måske rar at tale med, hvis man har mistet et kæledyr. En lærer eller pædagog kan måske bedre hjælpe en, hvis man har en mor eller far, der drikker for meget.

Øvelse 3: Netværksbold

For at få bevægelse ind i undervisningen kan du bruge en bold til øvelsen. Hver gang en elev kan komme på en person, de kan tale med, modtager han eller hun bolden. Derefter siger eleven navnet på en klassekammerat, der også har markeret, og kaster bolden videre til denne.

Øvelse 4: Stillingtagen i fællesskab

Hjælper det at fortælle det til:

1. en ven, hvis man er ked af det?
2. en lærer, hvis man er ked af det?
3. sin mor eller far, hvis man er ked af det?
4. en bedsteforælder, hvis man er ked af det?
5. et kæledyr, hvis man er ked af det?
6. find selv på flere...

”Ja”, ”Nej” og ”Både og” kort placeres forskellige steder i klassen. Eleverne skal tage stilling til spørgsmålene ved at placere sig ved et af de tre kort.

Det er vigtigt, at du spørger ind til elevernes holdninger. Suppler evt. med følgende spørgsmål:

- Hvis nej, hvorfor?
- Hvis ja, hvorfor?
- Hvis både og, hvorfor og hvorfor ikke?

Øvelse 5: Lav dit eget netværkskort

Udlever illustrationen af netværkskortet (sidst i dette dokument) til alle elever. Alle eleverne skal nu tænke over:

- Personer, jeg vil gå til, hvis jeg har et problem derhjemme?
- Personer, jeg vil gå til, hvis jeg har et problem i skolen?
- Personer, der kan gøre mig i godt humør?
- Personer, der er gode til at lytte?

Eleverne kan lade sig inspirere af det fælles netværkskort. Hjælp evt. eleverne med at stave navne og personer.

Eleverne kan også klistre billeder fra blade samt fotos på deres eget netværkskort.

Denne øvelse kan også laves som hjemmeopgave.

Øvelse 6: Fællesskabsøvelse

Inspireret af teorien om zonen for nærmeste udvikling kan du sammen med klassen tale om:

- Hvad de kan uden hjælp
- Hvad de kan med hjælp
- Hvad de ikke kan og derfor skal have hjælp til

For at få mere bevægelse ind i undervisningen kan du med tre snore eller et kridt lave tre ringe på gulvet og bede eleverne om at stille sig rundt om den yderste ring. Start med at spørge eleverne om, hvad de selv kan uden hjælp. Eleverne bidrager ved at træde ind i den inderste cirkel og fortælle resten af klassen, hvad de hver især mener, de selv kan uden hjælp. Gå videre til cirkel to, når der ikke er flere elever, der byder ind. Spørg nu eleverne om, hvad de kan med hjælp. Eleverne bidrager ved nu at træde ind i den mellemste cirkel og fortælle resten af klassen, hvad de hver især mener, de kan med hjælp.

Øvelse 7: Forældreinddragelse

For at inddrage forældrene i det, klassen har arbejdet med, kan du bede eleverne om at tale med deres forældre om nedenstående spørgsmål, og forældre og børn kan hjælpes ad med at skrive ned eller tegne, hvad de har talt om. Hvis der er en elev, der ikke har mulighed for at tale med sine forældre, kan du bede ham eller hende om at tale med en anden voksen, fx en vens forælder eller en lærer, eller eleven kan selv tænke over spørgsmålene.

- Hvornår er det rart at fortælle andre, at man er ked af det?
- Hvornår er det rart ikke at fortælle andre, at man er ked af det?
- Hvorfor fortæller vi nogle gange ikke andre, at vi er kede af det?
- Hvem kan hjælpe en, hvis man fx er ked af det?

Du kan også bede eleverne om at lave det individuelle netværkskort som supplerende hjemmeopgave.
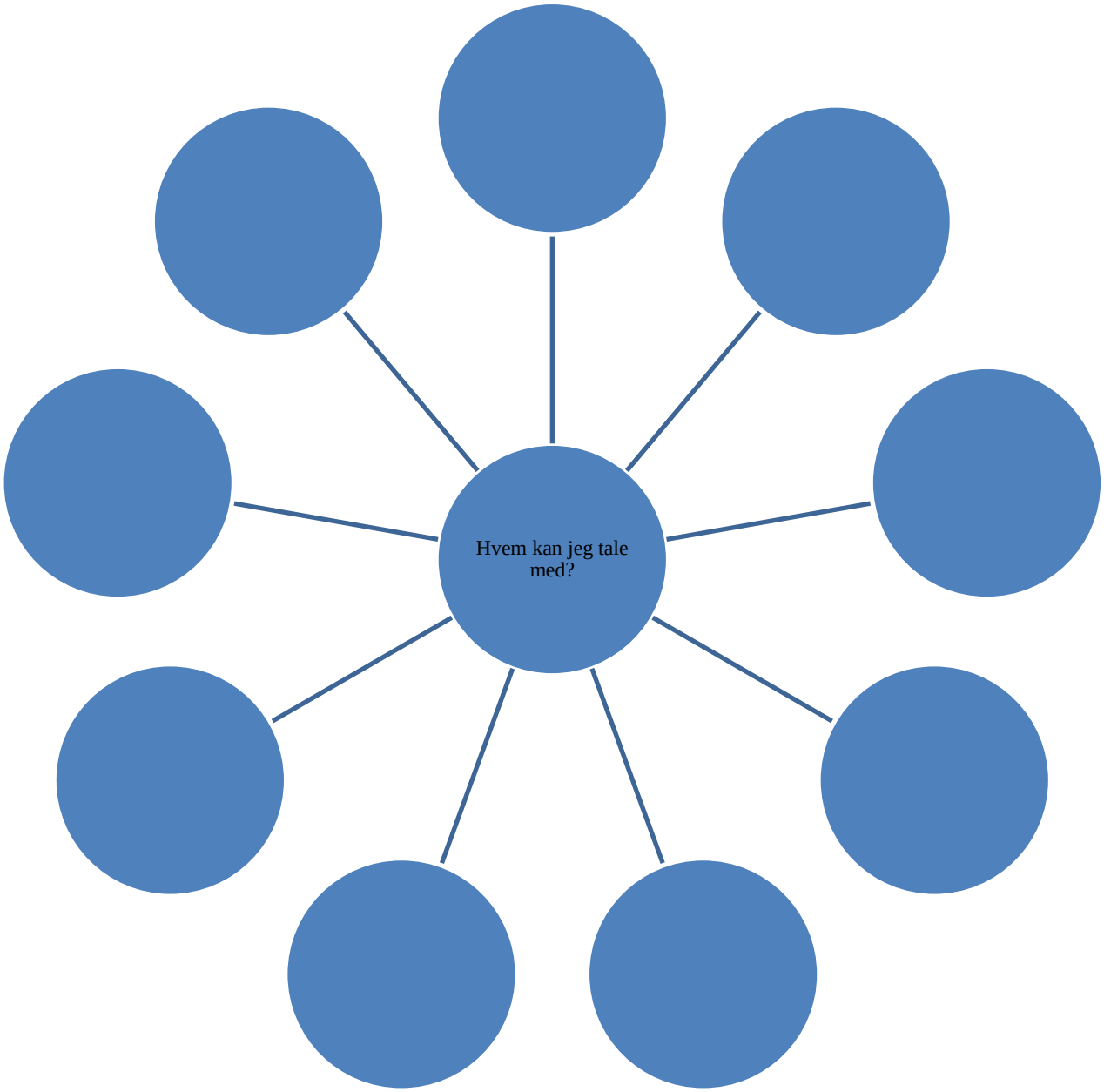
Netværkskort